

Sygn. akt II Ka 658/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 listopada 2017 r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący:	SSO Grażyna Jaszczuk
Sędziowie:	SSO Mirosław Onisko SSO Grażyna Orzechowska (spr.)
Protokolant:	st.sekr.sądowy Ewa Olewińska

przy udziale Prokuratora Agnieszki Sobczak

po rozpoznaniu w dniu 23 listopada 2017 r.

sprawy **D. U.**

oskarżonego z art. 291 § 1 kk

na skutek apelacji, wniesionych przez obrońcę oskarżonego i oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Siedlcach

z dnia 28 czerwca 2017 r. sygn. akt II K 460/17

zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy; zasądza od Skarbu Państwa na rzecz Kancelarii Adwokackiej adw. G. W. w S. kwotę 516,60 zł (w tym 96,60 zł podatku VAT) tytułem obrony z urzędu wykonywanej w postępowaniu odwoławczym; zasądza od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa 120 zł opłaty oraz obciąża go wydatkami w kwocie 20 zł, zaś od pozostałych wydatków postępowania odwoławczego zwalnia oskarżonego stwierdzając, że ponosi je Skarb Państwa.

Sygn. akt II Ka 658/17

UZASADNIENIE

D. U. został oskarżony o to, że:

I. w bliżej nieustalonym dniu, w okresie od 10 do 20 grudnia 2016 roku w S. przy ulicy (...), pomógł z zbyciu K. P. biżuterię w postaci dwóch złotych pierścionków i złotego łańcuszka o wartości 1000 zł wiedząc, że przedmioty te pochodziły z przestępstwa kradzieży na szkodę J. P., **tj. o czyn z art. 291 § 1 k.k.**

II. w dniu 22 grudnia 2016 roku w S. przy ulicy (...), pomógł z zbyciu K. P. biżuterię w postaci złotych kolczyków oraz złotego łańcuszka z zawieszka o wartości 650 zł wiedząc, że przedmioty te pochodzą z przestępstwa na szkodę J. P., **tj. o czyn z art. 291 § 1 k.k.**

Sąd Rejonowy w Siedlcach wyrokiem z dnia 28 czerwca 2017 r.:

I. oskarżonego D. U. uznał za winnego dokonania zarzucanych mu czynów, przy czym uznał iż zostały one popełnione w krótkich odstępach czasu z wykorzystaniem tej samej sposobności i za czyny te na podstawie art. 291 § 1 k.k. skazał go, zaś na podstawie art. 291 § 1 k.k. w zw. z art. 91 § 1 k.k. wymierzył mu karę 6 miesięcy pozbawienia wolności;

II. zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adw. G. W. kwotę 531,36 złotych tytułem wynagrodzenia za obronę oskarżonego z urzędu sprawowaną przez tegoż adwokata, w tym 99,36 złotych podatku VAT;

III. zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 120 złotych tytułem opłaty oraz kwotę 600 złotych tytułem kosztów postępowania.

Apelację od wyroku Sądu I instancji, wniósł oskarżony. Zaskarżając wyrok w całości na swoją korzyść wskazał, iż jest on niesłuszny i wniósł o jego uchylenie oraz przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania. Wyrok Sądu Rejonowego został zaskarżony także przez obrońcę oskarżonego D. U.. Zaskarżając wyrok w całości na korzyść D. U., skarżący orzeczeniu temu zarzucił:

1. w odniesieniu do czynu z punktu I aktu oskarżenia:

- błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku, który miał wpływ na jego treść poprzez przyjęcie, że oskarżony D. U. w okresie od 10 do 20 grudnia 2016 roku w S. pomógł w zbyciu K. P. biżuterii w sytuacji, gdy z zebranego w sprawie materiału dowodowego nie wynika, że aby do powyżej sprzedaży miało dojść w tym okresie, co skutkowało uznaniem oskarżonego winnym zarzucanego mu czynu,

- obrazę przepisów postępowania mającą wpływ na treść wyroku, a mianowicie art. 7 k.p.k., art. 410 k.p.k. i art. 5 k.p.k. poprzez dokonanie dowolnej, a nie swobodnej oceny zebranego materiału dowodowego z pominięciem zasad prawidłowego rozumowania i doświadczenia życiowego przejawiającej się w przyjęciu, że oskarżony pomógł w zbyciu złotego łańcuszka w sytuacji, gdy przeczy temu zebrany materiał dowodowy w szczególności zeznania K. P., które zostały przez sąd obdarzone walorem wiarygodności, co skutkowało przyjęciem odpowiedzialności karnej oskarżonego,

2. w odniesieniu do czynu z punktu II aktu oskarżenia:

- błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku, który miał wpływ na jego treść poprzez przyjęcie, że oskarżony D. U. w dniu 22 grudnia 2016 r. w S. pomógł w zbyciu K. P. biżuterii w sytuacji, gdy z zebranego w sprawie materiału dowodowego nie wynika, że do ostatniej sprzedaży przedmiotów miało dojść w tym dniu, co skutkowało uznaniem oskarżonego za winnego zarzucanego mu czynu,

- obrazę przepisów postępowania mającą wpływ na treść wyroku, a mianowicie art. 7 k.p.k. i art. 410 k.p.k. poprzez dokonanie dowolnej, a nie swobodnej oceny zebranego materiału dowodowego z pominięciem zasad prawidłowego rozumowania i doświadczenia życiowego przejawiającej się w przyjęciu, że oskarżony pomógł w zbyciu złotych kolczyków oraz złotego łańcuszka z zawieszka w sytuacji, gdy przeczy temu zebrany materiał dowodowy w szczególności zeznania K. P., które zostały przez Sąd Rejonowy obdarzone walorem wiarygodności, co skutkowało przyjęciem odpowiedzialności karnej oskarżonego;

3. w odniesieniu do czynów z pkt I i II aktu oskarżenia:

- obrazę przepisów postępowania mającą wpływ na treść wyroku, a mianowicie art. 7 k.p.k. i art. 410 k.p.k. poprzez dokonanie dowolnej, a nie swobodnej oceny zebranego materiału dowodowego z pominięciem zasad prawidłowego rozumowania i doświadczenia życiowego przejawiającej się w odmówieniu waloru wiarygodności wyjaśnieniom oskarżonego, iż nie miał i nie mógł mieć świadomości pochodzenia biżuterii z czynu zabronionego w sytuacji, gdy były one spójne, logiczne i korespondowały z zebrany materiał dowodowy, a brak jest dowodów przeciwnych,

co skutkowało błędem w ustaleniach faktycznych i przyjęciem umyślnego działania oskarżonego, a w konsekwencji przyjęcie jego odpowiedzialności z art. 291 § 1 k.k.

W konsekwencji tak sformułowanych zarzutów skarżący wniósł o:

1. zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie oskarżonego od zarzucanych mu czynów wskazanych w pkt I i II aktu oskarżenia
2. ewentualnie o uchylenie zaskarżonego orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Siedlcach do ponownego rozpoznania.

W toku rozprawy apelacyjnej obrońca oskarżonego poparł obie apelacje i wnioski w nich zawarte, a ponadto wniósł o zasądzenie wynagrodzenia za obronę oskarżonego z urzędu. Prokurator wniósł o nieuwzględnienie obu apelacji i utrzymanie zaskarżonego wyroku w mocy.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Wywiedzione w niniejszej sprawie apelacje wobec niezasadności podniesionych w nich zarzutów nie mogły doprowadzić do zmiany zaskarżonego orzeczenia lub jego uchylenia i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Siedlcach. W pierwszej kolejności zaznaczyć należy, iż kontrola odwoławcza nie wykazała, aby twierdzenia skarżących zawarte we wniesionych środkach odwoławczych były słuszne. W realiach niniejszej sprawy zgromadzono pełny materiał dowodowy, który następnie został poddany właściwej ocenie, a poczynione na jej podstawie ustalenia faktyczne pozwoliły na uznanie, że oskarżony D. U. dopuścił się zarzucanych mu czynów. W świetle tychże okoliczności, brak było zatem podstaw do stwierdzenia wadliwości zaskarżonego orzeczenia. Wbrew twierdzeniom skarżącego obrońcy Sąd Rejonowy nie dopuścił się żadnego ze wskazanych uchybień, a w szczególności nie popełnił błędu przy ustaleniu czasu, w jakim zostały popełnione przedmiotowe przestępstwa, a także przedmiotów, które zostały przez oskarżonego zbyte na prośbę K. P.. Z zeznań świadka K. K. (osoby, która umożliwiła kontakt pomiędzy oskarżonym, a sprawcą kradzieży), złożonych na etapie postępowania przygotowawczego (k.16), w krótkim czasie po zdarzeniu i potwierdzonych na rozprawie (k.65), wynika iż oskarżony D. U. dwukrotnie pośredniczył w sprzedaży skradzionej biżuterii. Pierwsza transakcja miała miejsce pomiędzy 10, a 20 grudnia, następna zaś w dniu 22 grudnia (k. 16). Pomędzy zeznaniami świadków w tym zakresie, składanymi na różnych etapach postępowania występują nieznaczne rozbieżności, jednakże przyczyną ich powstania jest wyłącznie wpływ czasu od zdarzenia, a nie chęć wprowadzenia w błąd. K. P. dokonywał przy tym kilka takich transakcji, a rozbieżność w dacie czynu z pkt II wynika z tego, że świadkowie na działce u K. K. przebywali z 22 na 23 grudnia 2016 r. Rozbieżności te świadczą o tym, że Sąd Rejonowy właściwie ocenił zgromadzony materiał dowodowy i prawidłowo przyjął, iż oskarżony popełnił zarzucone mu przestępstwa w czasie wskazanym w akcie oskarżenia. Odnosząc się natomiast do kwestii ilości oraz rodzaju sprzedanej biżuterii Sąd Okręgowy także w tym zakresie nie stwierdził błędu w ustaleniach faktycznych. Wskazać bowiem należy, że K. P. w toku przesłuchania nieletniego przyznał się do zarzucanych mu czynów, w których zostało wskazane, zaboru jakich dokładnie przedmiotów i w jakim okresie dokonał. Okoliczność ta w połączeniu z zeznaniami świadka D. O. i K. K. i z powyżej wskazanymi ustaleniami w przedmiocie czasu popełnienia przez oskarżonego D. U. zarzucanych mu przestępstw, pozwoliła na określenie rodzaju skradzionej biżuterii, której zbycia się dopuścił.

Skarżący obrońca pozostaje również w błędzie, o ile twierdzi, że brak jest możliwości przypisania oskarżonemu odpowiedzialności za popełnione czyny z art. 291 § 1 k.k., gdyż dokonany przez K. P. zabór biżuterii, nie stanowił przestępstwa kradzieży w rozumieniu Kodeksu karnego z uwagi na młody wiek sprawcy i niemożność pociągnięcia go do odpowiedzialności karnej. W pierwszej kolejności zauważyć należy, że sprawca kradzieży K. P., urodzony w dniu (...) w momencie jej dokonania, miał ukończone 13 lat. Fakt, iż nie może ponosić odpowiedzialności karnej na zasadach uregulowanych w kodeksie karnym, nie oznacza, iż jego czyn nie wypełnia znamion przestępstwa wskazanego w art. 278 § 1 k.k. i nie można przypisać mu winy za popełniony czyn. Zgodnie z treścią art. 1 § 1 pkt 2 k.p.k. ustawy z dnia 26 października 1986 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. nr 35, poz. 228) przepisy tej ustawy stosuje się w zakresie postępowania w sprawach o czyny karalne w stosunku do osób, które dopuściły

się takiego czynu po ukończeniu 13 lat, a przed ukończeniem lat 17. Treść art. 1 § 2 pkt 2 a w/w ustawy wskazuje zaś, że ilekroć w ustawie jest mowa o „czynie karalnym” rozumie się przez to czyn zabroniony przez ustawę, jako przestępstwo lub przestępstwo skarbowe. Poza tym w ogóle sam wiek sprawcy kradzieży nie przesądza o bycie tego przestępstwa, a wskazuje jedynie, iż jego czyn będzie rozpatrywany w toku postępowania w sprawach nieletnich, nie zaś na zasadach uregulowanych w kodeksie karnym oraz kodeksie postępowania karnego. Z uwagi na powyższe stwierdzić należy, że rozumowanie skarżącego obrońcy jest błędne. Zbyte przez oskarżonego przedmioty pochodziły z czynu zabronionego, zatem kwestionowany przez skarżącego warunek bytu przestępstwa paserstwa został spełniony. Artykuł 291 § 1 k.k. w swoim literalnym brzmieniu wprost odwołuje się do pojęcia rzeczy uzyskanej za pomocą czynu zabronionego, jako przedmiotu bezpośredniego oddziaływania. Warunkiem odpowiedzialności sprawcy jest świadomość, że rzecz ta została uzyskana za pomocą czynu zabronionego, albo świadomość możliwości pochodzenia tej rzeczy z czynu zabronionego. W ślad za Sądem I instancji przyjąć należy, że oskarżony D. U. na podstawie towarzyszących okoliczności miał świadomość, iż przekazana mu przez K. P. biżuteria pochodziła z przestępstwa. Argumentacja Sądu Rejonowego w tym zakresie jest nie do końca prawidłowa, gdyż status osoby, która ukończyła 13 lat z uwagi na posiadanie przez nią ograniczonej zdolności do czynności prawnych, nie jest tożsamy ze statusem osoby ubezwłasnowolnionej całkowicie. Niemniej jednak, oskarżony D. U. widział i wiedział, że zarówno K. P., jak i K. K. to 13-letnie dzieci. K. P. nie mógł posiadać własnej biżuterii i nie mógł jej dostać i to w takiej ilości od swoje babki. Jest to nie przekonywujące i nie realne. Poza tym nie poprosił nikogo z najbliższych mu dorosłych o sprzedaż, możliwa byłaby sprzedaż w/w przedmiotów. Okoliczności te świadczą o tym, że przekazana oskarżonemu biżuteria pochodzi z czynu zabronionego. Mając na uwadze powyższe okoliczności, stwierdzić należy, iż brak jest podstaw do kwestionowania ustaleń Sądu Rejonowego poczynionych w przedmiocie winy oskarżonego D. U.. Z uwagi na fakt, iż apelacja kwestionowała wyrok w całości, Sąd Okręgowy, będąc zobligowanym treścią art. 447 § 1 k.p.k. poddał analizie także rozstrzygnięcie o karze i zbadał ją pod kątem współmierności. Dla właściwego zbadania tej kwestii zasadnym będzie przypomnienie, że w świetle orzecznictwa Sądu Najwyższego, zarzut niewspółmierności kary, jako zarzut z kategorii ocen, można podnosić wówczas, gdy kara jakkolwiek mieści się w granicach ustawowego zagrożenia, nie uwzględnia w sposób właściwy zarówno okoliczności popełnienia przestępstwa, jak i osobowości sprawcy, innymi słowy – gdy w społecznym odczuciu jest karą niesprawiedliwą (vide: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 kwietnia 1985r. w sprawie V KRN 178/85, OSNKW 1985/7-8/60). W ocenie Sądu Okręgowego, w niniejszej sprawie, w świetle okoliczności przedmiotowych oraz danych osobopoznawczych należało uznać, że wysokość wymierzonej wobec niego kary pozbawienia wolności w żadnym razie nie zasługiwała na miano rażąco niewspółmiernej. Kara ta prawidłowo odzwierciedla winę i stopień szkodliwości społecznej czynu. Sąd Rejonowy należyście wskazał okoliczności obciążające i łagodzące ocenę jego postępowania. Oskarżony D. U. w momencie popełnienia przedmiotowych przestępstw był osobą uprzednio karaną, w tym za przestępstwo rozboju, na karę pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania (zarządzono wykonanie tejże kary) oraz karę grzywny, a także za przestępstwo z art. 178 a § 1 k.k. wyrokiem z 27.09.2016 r., za popełnienie którego wymierzono mu karę ograniczenia wolności. Pomimo statusu oskarżonego z racji wieku uprzednia karalność i wymierzone mu kary świadczą o tym, że w dalszym ciągu nie respektuje obowiązujących norm prawnych, gdyż dopuścił się dwóch kolejnych przestępstw w krótkim odstępie czasowym. Z tego względu istniała potrzeba zastosowania względem oskarżonego kary o charakterze izolacyjnym, gdyż w ocenie Sądu Okręgowego, tylko taka kara będzie w stanie spełnić swoje cele. Jednocześnie wskazać należy, że przestępstwo z art. 291 § 1 k.k. zagrożone jest karą pozbawienia wolności w wymiarze od 3 miesięcy do 5 lat. Oskarżonemu D. U. wymierzono karę w dolnych granicach jej wymiaru, zatem nie można przyjąć, iż jest ona reakcją rażąco niewspółmierną. Sąd Okręgowy zasądził na rzecz Kancelarii Adwokackiej adw. G. W. w S. kwotę 516,60 złotych tytułem obrony z urzędu w postępowaniu odwoławczym, ustalając wysokość tych kosztów na podstawie przepisów Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu. O kosztach postępowania, Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych oraz § 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 18 czerwca 2003 r. w sprawie wysokości i sposobu obliczania wydatków Skarbu Państwa w postępowaniu karnym. Mając powyższe na uwadze, Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 437 § 1 k.p.k. oraz art. 456 k.p.k.